

ÎNCHEIERE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Burduh Victor

examinând cererea lui Iavorschi Iurii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „din data pronunțării” din alin. (1) art. 8 Legea insolabilității și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova,

în cadrul procesului de insolabilitate la cererea administratorului a FPI „SIMAX” SRL (în proces de insolabilitate), Manalaati Tair, privind intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Vizan-Vat”,

c o n s t a t ă :

La 06 decembrie 2012, administratorul autorizat a FIC „SIMAX” SRL (în proces de insolabilitate), Manalaati Tair s-a adresat Curții de Apel Chișinău, ca instanță de insolabilitate, cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SRL „Vizan-Vat”.

Prin încheierea din 22 ianuarie 2013 a Curții de Apel Chișinău, cererea introductivă a creditorului FIC „SIMAX” SRL, privind intentarea procedurii de insolabilitate în privința debitorului SRL „Vizan-Vat” a fost admisă spre examinare, iar în calitate de administrator provizoriu a fost numit Ambrosi Tudor.

Prin hotărârea din 12 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău, s-a inițiat în privința debitorului SRL „Vizan-Vat” procedura simplificată a falimentului și în calitate de lichidator a fost desemnat, administratorul autorizat, Petric Ruslan.

Pe parcursul derulării procesului de insolabilitate, în cadrul ședinței de judecată din 05 noiembrie 2015, lichidatorul SRL „Vizan-Vat”, administratorul

autorizat, Petric Ruslan, a depus o cerere în temeiul art. 248 al Legii insolvențabilității, prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, și anume, fondatorii debitorului SRL „Vizan-Vat” - Iavorscaia Maia, Iavorschi Iurii, și încasarea de la Iavorscaia Maia și Iavorschi Iurii în mod solidar în beneficiul CNAS a sumei de 18 128,28 de lei (cu titlu de penalități și amenzi), a sumei de 483 717,87 de lei în beneficiul creditorului SA „Supraten” și suma de 1 062 262,26 de lei în beneficiul creditorului FIC „SIMAX” SRL.

Prin hotărârea din 11 august 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Vizan-Vat”, Petric Ruslan, s-a dispus atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Vizan-Vat” - Iavorscaia Maia, Iavorschi Iurii și încasarea de la Iavorscaia Maia, Iavorschi Iurii, în mod solidar, în beneficiul creditorului CNAS a sumei de 18 435,56 de lei și suma de 18 128 de lei (penalități și amenzi), în beneficiul SA „Supraten” a sumei de 483 717,87 de lei și în beneficiul FIC „SIMAX” SRL a sumei de 1 062 262,26 lei.

La 23 februarie 2018, Iavorschi Iurii a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvențabilitate, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea acestuia, casarea hotărârii din 11 august 2016 a Curții de Apel Chișinău și trimiterea cauzei la rejudecare.

Ulterior, la 16 mai 2018, Iavorschi Iurii a depus cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „din data pronunțării” prevăzută la alin. (1) art. 8 din Legea insolvențabilității și suspendarea examinării cauzei până la expunerea de către Curtea Constituțională asupra prezentei cereri.

În motivarea cererii a indicat că, prin hotărârea din 11 august 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a dispus atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Vizan-Vat” - Iavorscaia Maia, Iavorschi Iurii.

La examinarea cauzei în instanța de insolvențabilitate nu a participat deoarece a fost încălcată procedura de citare, motiv din care nu a cunoscut despre ședințele de judecată.

Iavorschi Iurii a menționat că, la 26 ianuarie 2018, a făcut cunoștință de materialele cauzei, iar la 23 februarie 2018 a contestat cu recurs hotărârea din 11 august 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Termenul de declarare a recursului în cauzele de insolvențabilitate, potrivit Legii insolvențabilității este de 15 zile din data pronunțării. Din acest motiv a înaintat prezenta cerere cu privire la neconstituționalitatea sintagmei „din data pronunțării” prevăzută la art. 8 alin. (1) din Legea insolvențabilității.

Examinând materialele cauzei și motivele invocate în cerere, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră necesar de a respinge cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și sesizare a Curții Constituționale a Republicii Moldova, din

următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

Colegiul atestă că, la 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 2 ”Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr. 55b/2015)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Totodată, s-a dispus că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Conform § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că, dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Potrivit § 82-83 din aceeași Hotărâre, Curtea a reținut că, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea reține că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, verificând respectarea condițiilor prevăzute la § 82 din Hotărârea Curții

Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, obligator-necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, ajunge la concluzia că, acestea nu sunt întrunite în totalitate, în special ce se referă la „prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei”.

Totuși, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, acest drept procesual trebuie exercitat cu bună-credință, potrivit scopului în vederea căruia a fost recunoscut și fără a se încălca drepturile procesuale ale altei părți. Or, în conformitate cu art. 61 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Prin urmare, părțile sunt obligate să invoce toate excepțiile procesuale de îndată ce le sunt cunoscute sau se prezumă că le sunt cunoscute, pentru ca altfel ar fi afectat dreptul părții adverse la un proces judecat într-un termen rezonabil.

Colegiul relevă că, potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolvențării, hotărârile și încheierile instanței de insolvențare pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În norma de drept citată legiuitorul a stabilit expres termenul în care participanții la proces pot contesta încheierile și hotărârile instanței de insolvențare.

În speța în cauză, Iavorschi Iurii, care este asociat al SRL „Vizant-Vat”, la data de 23 februarie 2018 a contestat cu recurs hotărârea instanței de insolvențare din 11 august 2016 prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului. Ulterior, la 16 mai 2018 a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „din data pronunțării” prevăzută la alin. (1) art. 8 din Legea insolvențării.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în esență abordează aplicarea unei dispoziții legale la situația de fapt. Or, Curtea Constituțională nu este competentă de a analiza aplicarea unei dispoziții legale unei situații concrete.

Astfel, în situația în care unul din participanții la proces a omis termenul de atac, legiuitorul a prevăzut, la cerere, posibilitatea restabilirii în termen de către instanță cu condiția de a fi prezentate probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actelor de procedură în termenul stabilit.

La caz, instanța de recurs examinează solicitarea de repunere în termen prin verificarea temeiniciei sau netemeiniciei motivelor și probelor invocate în scopul repunerii în termen a cererii de recurs declarată de către Iavorschi Iurii, dar nu examinarea în fond a recursului.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, soluționarea litigiilor concrete este atribuția exclusivă a instanțelor judecătorești, acestea fiind și singurele în măsura să cuantifice în concreto efectele aplicării normei la situația de fapt dedusă instanței.

În circumstanțele sus relatate Colegiul conchide că, cererea depusă de Iavorschi Iurii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „din data pronunțării” din alin. (1) art. 8 Legea insolvențității, urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 269, 270 al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea lui Iavorschi Iurii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „din data pronunțării” din alin. (1) art. 8 Legea insolvențității și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh